

MANIFEST FLORA- EN FAUNAWET

Verantwoording

In de loop van 2007 bereikten het bureau van de Vereniging van Waterbouwers VBKO verontruste verhalen van aannemers over met name de toepassing van het Protocol van de Flora- en Faunawet. Dit was aanleiding voor de vereniging om contact te zoeken met het bureau van de Unie van Waterschappen om over de problematiek te praten en om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken. De vereniging heeft daar voorgesteld om alle 26 waterschappen te bezoeken en de knelpunten te bespreken. Dit voornemen werd door de Unie met instemming ontvangen. Gedurende het jaar 2008 zijn alle waterschappen bezocht en is ook een bezoek gebracht aan een aantal ingenieurs- en adviesbureaus.

Naast de toepassing van de Flora- en Faunawet zijn ook een aantal andere knelpunten die bij de vereniging waren ingebracht in de gesprekken meegenomen.

Besproken knelpunten

- Interpretatie van de Flora- en Faunawet die er toe leidt dat de uitvoeringstijd van baggerwerken erg kort wordt. Uit te voeren projecten moeten derhalve over een langere tijd gespreid worden. Gevolg is tevens dat veel baggermaterieel gedurende langere tijd stil komt te liggen.
- Door clustering van baggerwerken met het totale onderhoudsproces wordt de aanneemsom dermate hoog dat kleinere aannemers niet meer in staat zijn zelfstandig op deze bestekken in te schrijven.
- Als gevolg van het aflopen van de SUBBIED-regeling werd de druk op het tijdig uitvoeren van baggerwerken met de bijbehorende logistiek onverantwoord hoog.
- Veel juridische geschillen over meer/minder werk en boetebepalingen.
- Discussies over peilingen baggerhoeveelheden en toegestane toleranties.
- Het ontbreken van kennis en ervaring bij een aantal waterschappen over de uitvoeringspraktijk.
- Problemen van verschillende aard met door opdrachtgevers ingehuurde bureaus.
- De kwaliteit van het baggerproces verbeteren door het opstellen van Kwalibo richtlijnen.

Reactie op de ingebrachte knelpunten

De gesprekken zijn zonder uitzondering in een goede sfeer gevoerd en het bezoek van de vereniging werd zeer op prijs gesteld. Voornaamste gespreksonderwerp was zonder uitzondering de Flora- en Faunawet. Door de inbreng van aannemers die landelijk werken en de kennis die daardoor beschikbaar is bij de vereniging was het mogelijk om in een aantal gevallen suggesties te doen om met name door gerichte maatregelen de tijd waarin gewerkt kan worden aanzienlijk te verlengen.

- 45% van de waterschappen gaf aan conform de gedragscode te werken maar door een goede inventarisatie vooraf en een daaraan gekoppelde planning in staat te zijn nagenoeg het gehele jaar te kunnen werken zonder de grenzen die de wet stelt te overschrijden.
- 25% van de waterschappen houdt zich strikt aan het protocol en is tevens van mening dat de periode van september tot maart voldoende tijd biedt om de werken uit te kunnen voeren. Men accepteert daarbij de consequentie dat werken langer duren en daardoor duurder worden.

- 15% van de waterschappen is van mening dat door de gedragscode het uitvoeren van werken nagenoeg onmogelijk wordt gemaakt. Tevens ondervindt men problemen met ingelanden die van mening zijn dat de sloten en vaarten gebaggerd moeten worden maar dat de bagger niet op hun land mag worden geborgen. Ook is men van mening dat er een betere afstemming moet komen met de inliggende gemeentes en de provincie om zodoende gerichter te kunnen werken. Politici zijn erg gevoelig voor klachten van inwoners en zien daarbij het algemeen belang gemakkelijk over het hoofd.
- 10% van de waterschappen vindt dat de gedragscode uniform zou moeten worden vertaald naar een werkprotocol.
- 5% van de waterschappen is de mening toegedaan dat de aannemer te weinig communiceert met de opdrachtgever over de mogelijkheden die de Flora- en Faunawet biedt bij het uitvoeren van werken.

Aanbevelingen aan waterschappen en aannemers

In het voortraject dient een goede inventarisatie van het werkgebied te worden gemaakt door de opdrachtgever. Tijdens de uitvoering moeten door de aannemer ideeën worden ingebracht en uitgevoerd zoals o.a.:

- Het tijdens de zomer regelmatig meten van het zuurstofgehalte van het water
- Aan een kant baggeren of naar een richting baggeren zodat de vis en het bodemleven kunnen weggelopen
- Het maken van drijvende nesten voor de vogels

Er moet een landelijke uniformiteit worden ontwikkeld voor de richtlijnen in het kader van de Flora- en Faunawet en Kwalibo. Nu worden regels niet uniform toegepast hetgeen leidt tot onzekerheid en problemen bij het uitvoeren van werken. Hierdoor vallen er gaten in de continuïteit bij bedrijven met als gevolg problemen bij het aannemen van personeel en slechtere financiële resultaten.

Er is behoefte aan een grotere spreiding van werken over het jaar. Daarbij moet de mogelijkheid van onderhandse aanbestedingen niet op voorhand worden uitgesloten. Er dienen oplossingen gevonden te worden voor de problemen die een dergelijk beleid in de weg staan zoals budgettering en vergunningen.

Door een betere spreiding wordt voorkomen dat er met name in de maanden juli en augustus veel werken op de markt komen met als gevolg dat er aanbestedingen zijn met slechts een of twee aannemers of in het geheel geen aannemers. Dit is voor beide partijen een slechte zaak.

Er zou gezamenlijk een (landelijk) peilprotocol ontwikkeld moeten worden zodat vooraf duidelijk is op welke wijze gepeild is en hoe de hoeveelheden zijn vastgesteld. Hierbij zou ook vastgelegd kunnen worden hoe men met toleranties en meer- of minderwerk omgaat.

Intentieverklaring

De vereniging van waterbouwers VBKO is gaarne bereid de aanwezige deskundigheid in te zetten om gezamenlijk met opdrachtgevers en ingenieurs- en adviesbureaus te komen tot richtlijnen die de gesignaleerde problemen tot een oplossing kunnen brengen.

Vereniging van Waterbouwers VBKO, Utrecht 12 maart 2009.